

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

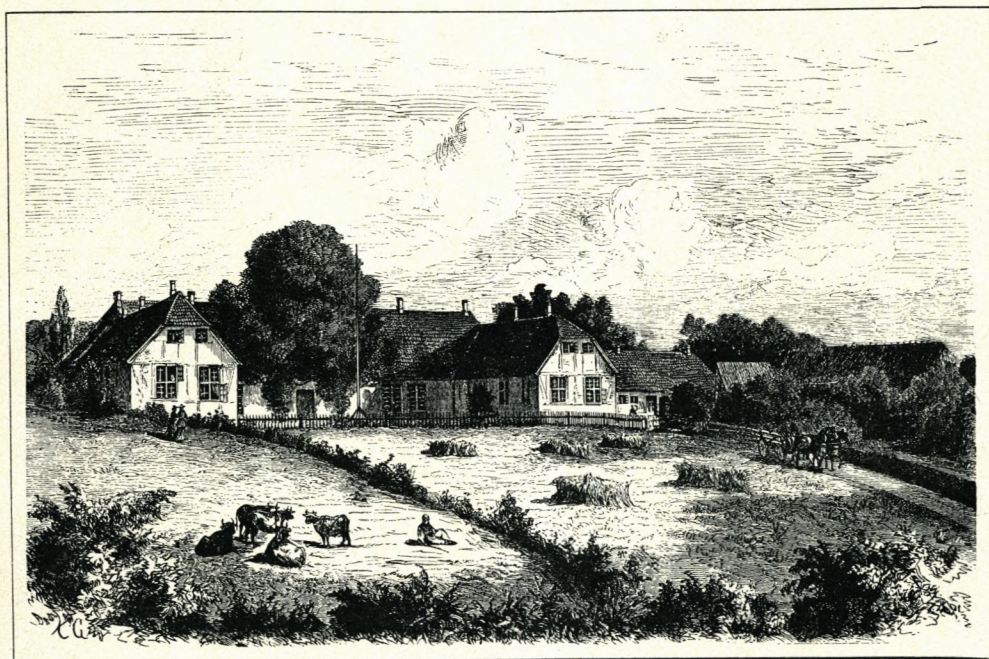
Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

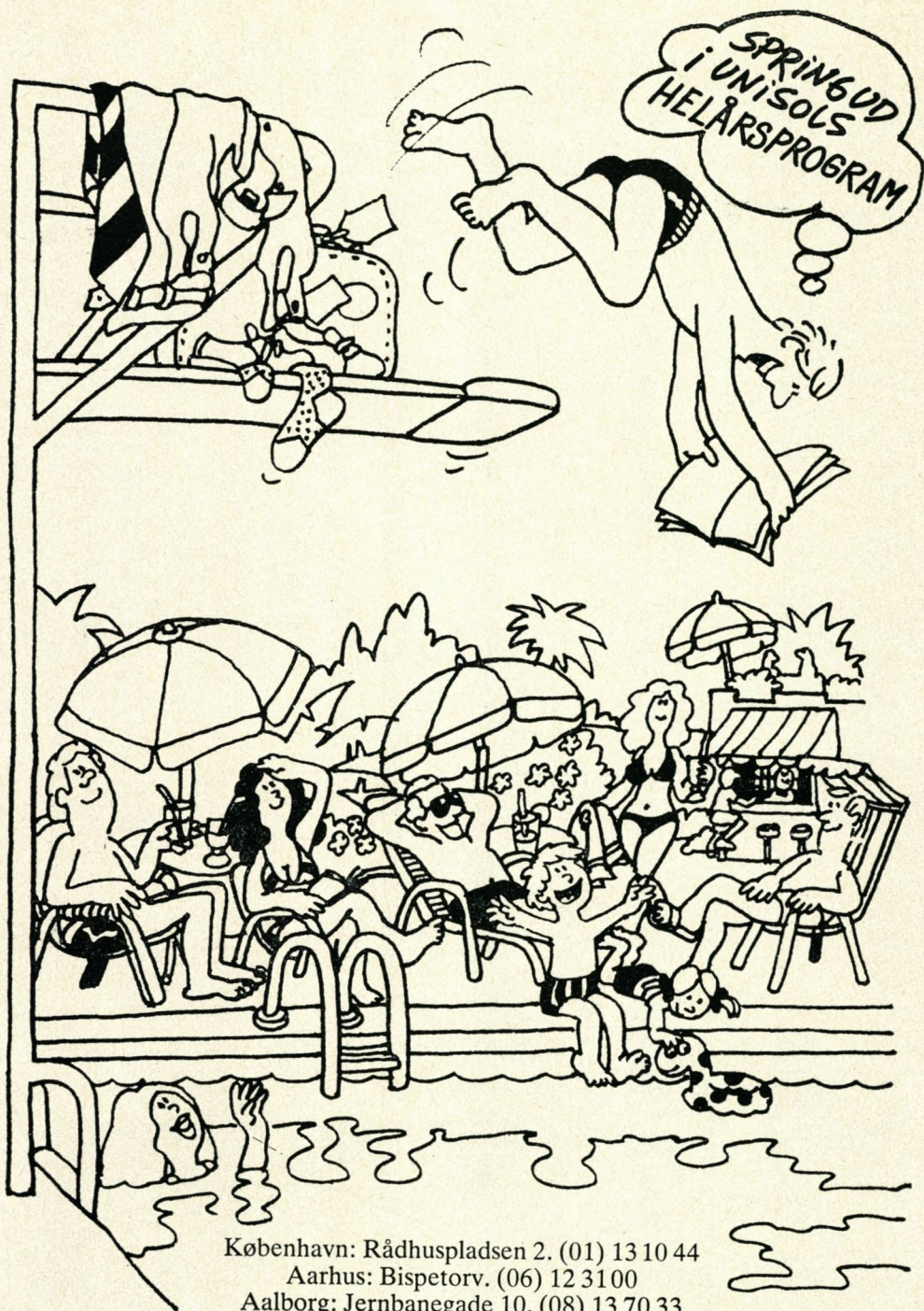
SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund
Årgang 63 . Nr. 9

November
1978

Tersløsegård (efter tegning af Knud Gamborg 1861). (Se side 111).

København: Rådhuspladsen 2. (01) 13 10 44
Aarhus: Bispetorv. (06) 12 31 00
Aalborg: Jernbanegade 10. (08) 13 70 33
Odense: Kongensgade 69B. (09) 11 25 72

UNI **SOL**

C.W. Tom Petersen
Academia Sorana

efter tegning af Christian Tom-Petersen

SORANER-BLADET

NOVEMBER 1978 63. ÅRGANG NUMMER 9

Se Det Kongelige Teater fra kulisserne

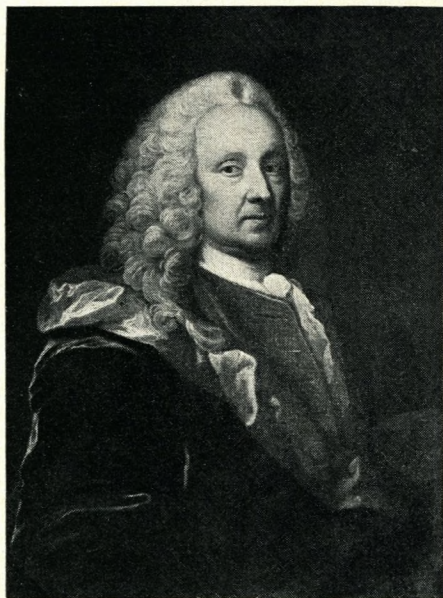
Soransk Samfunds bestyrelse vil prøve på Ludvig Holbergs fødselsdag *søndag den 3. december 1978 kl. 10,00* at arrangere et besøg på Det kongelige Teater, hvor deltagerne ligesom nu og da på Rundskuedagen kan få lejlighed til nærmere at studere de områder af teatret, der ligger bag scenen, og de virkemidler, som bidrager til at skabe baggrunden og illusionerne, teatertorden, belysninger o. s. v.

Hvis det lykkes, er det en virkelig chance for at opleve noget usædvanligt sammen med de gamle kammerater, men der er kun plads til 100 – skriver: *ét hundrede ialt, så det gælder om at melde sig til hurtigt!*

Besøget kombineres med den traditionelle nedlæggelse af en krans på Holbergs statue foran teatret, hvor vi mødes kl. 10.

Efter omvisningen er der *mulighed for at spise frokost på*: »Den kongelige« til en pris af ca. 60 kr., men man kan udmærket undlade dette og nøjes med at deltage i omvisningen.

Anmeldelse *inden 1. november* til Bodil Wille Møller, Ndr. Frihavsgade 84, 2100 Kbhvn. Ø, telf. (01) 26 30 93 eller Ole Perch-Nielsen, Drabæksvej 7, Blovstrød, 3450 Allerød, (03) 27 38 25 pr. brevkort eller telefonisk. Husk at oplyse om deltagelse i omvisning alene, og om frokost ønskes.

NB! *Anmeldelse i rette tid (inden 1. nov.) af et passende antal er nødvendig af hensyn til arrangørerne, og bestyrelsen må under alle omstændigheder forbeholde sig ret til aflysning.*

Rustalen ved årsfesten på Akademiet d. 14. okt. 1978

Af *Torben Glahn* (S 23).

Det er med nogen benovelse, jeg betræder talarstolen i disse hellige haller, og det er ikke uden store betænkkeligheder, jeg har taget mod den ærefulde opfordring til at tale her i dag. I skolen, som jeg forlod for 55 år siden, var jeg ingen helt til fristile, og jeg husker min gamle, dengang purunge dansklærer Marcus Pedersens milde hovedrysten over en stil, jeg havde skrevet. Den var uden tvivl blottet for den poesi, han mente emnet måtte indbyde til. Jeg er alvorligt bange for, at det vil gå ligeså i dag med denne specielle form for fristil.

Nu har jeg i mange år beskæftiget mig med svundne århundreders Soraner-Biografier, og undervejs har jeg ofte spurgt mig selv, hvad er det, der kan få en til at føle sig som led i en slags soransk broderskab, som strækker sig så langt tilbage som til Frederik II's dage? Mange vil nok kalde spørgsmålet krukket, og det vil jeg ikke fortænke dem i, for man skal nok have været disse mere end to tusinde skæbner meget nær inde på livet for at kunne føle sådan. Færre vil finde det overspændt at tale om et soransk fællesskab mellem alle de nulevende soranere, spændende fra jer unge soranere af 1978 til os, der er nået støvets år, for fællesskabet er jo selve livsnerven i Soransk Samfund.

Hvad er det, der holder os sammen?

– I sommer samledes vi 14 fra mit studentehold i Sorø. Jeg benyttede lejligheden til at spørge nogle kammerater, hvad Sorø egentlig havde betydet for dem, siden de stadig følte en tilknytning. De fleste svar gik ud på, enten at det var *kammeratskabet*, eller at det var *fælles skoleminder*, der bandt os sammen. Men flere ligesom tøvede, som om der alligevel var noget mere, de ikke rigtigt kunne finde udtryk for. Om disse svar må man da også sige, at de næppe er anderledes, end man ville få dem fra en hvilken som helst dansk skole.

Lærerne interesserede sig for os

En enkelt kammerat havde før tænkt over spørgsmålet og sagde, at når han tænkte tilbage, havde det slået ham som noget karakteristisk og noget væsentligt, at vore lærere, der, som han udtrykte det, i og for sig ikke kunne siges at have været hverken større eller mindre personligheder end ved andre skoler, at de alle som én bekymrede sig om os – vi vedkom dem. Det er en god iagttagelse og en fortjent cadeau til vore lærere. Men et sådant forhold mellem lærerstaben en bloc og elever gælder vel heller ikke Sorø alene, selv om det nok snarere kan forekomme i en kostskole end i en almindelig skole.

Så er der *traditionerne*, og på det punkt er

gamle soranere nok noget for sig selv. Jeg skal indrømme, at når man med kortere eller længere mellemrum kommer til Sorø, synes man, det er hyggeligt, hvis man finder tingene uforandret, og ubevidst noterer man sig (med nogen ærgrelse måske), at det eller det er ændret. Selv forbedringer kan jo ødelægge traditioner, så man helt inkonsekvent begræder svundne tider, der ikke var bedre. F. eks. da man for få år tilbage opdagede, at de skønne gamle kakkelovne var forsvundet fra klæseværelserne til fordel for centralvarmen, og man rørstrømsk tænkte på gamle Ole, eller hvad han på stiftende årtier har heddet, som man om vinteren mødte i fast rutefart, slæbende den enorme brækekurv på sin krumme ryg, travende fra klasse til klasse, fra etage til etage for at forsyne klasserne med det dejligt duftende bølgebrænde. Men alt i alt kan vist selv de mest traditionstro gamle soranere være tilfredse og nynne med Sverkel: »Alt er så nyt og dog så dejligt gammelt, alt som jeg gemte det her i min sind«.

Men der er også mere end traditionerne, noget uhåndgribeligt og dog betydningsfuldt.

»Mindet vel lader som ingenting ...«

Omslaget på et af de sidste numre af Soraner Bladet prydes af et fotografi, hvor man ser en lille dreng med hånd under kind, lænende sig drømmende ind over fraterbrøndens stemkumme. Med lidt fantasi kunne man forestille sig, at han lige havde læst den vesele linie af Grundtvig, der er indhugget rundt om brøndkarmen, og nu stod og tyggede på, hvad mening, der lå i ordene: »Mindet vel lader som ingenting, er dog et lønligt kildespring«. Sådan er det måske gået en og anden lille soraner, for hvem dybden af ordene først er gået op i en langt senere alder, ord, der fortæller, at mindet rækker langt længere tilbage end skoleminder, for det er også, hvad stedet i sig selv rummer af minder.

Vi har alle oplevet Sorø på et tidspunkt, hvor sindet er uendelig modtageligt for indtryk. Her formes den unge, ja, på intet senere tidspunkt i ens liv er sindet vel mere opladt for indtryk end der, hvor drengen er ved at blive voksen.

For mig er der ingen tvivl om, at det i høj grad er Sorøs rige historie med milepæle som Absalon, Frederik II og Holberg, der ved siden af vor oplevelse af stedets skønhed mer eller mindre bevidst er hovedelementet i gamle soraneres følelse for deres skole, og gør Sorø til det sted, som »vi har elsket længe, hvis navn skal aldrig i vort hjerte dø«. Lad så andre finde det for sentimentalt. Jeg vil heller ikke forarges, hvis I unge af årgangen 1978 trækker på smilebåndet af det. I har det hele så nært inde på livet, at I måske endda føler det som en befrielse at have sagt farvel til skolen. Men vent: »Mindet vel lader som ingenting, er dog et lønligt kildespring«.

Det er vist mere end et tilfælde, det ligner i hvert fald en tanke, at disse ord er indmejslet netop på fraterbrønden. For den er jo i virkeligheden centrum i det hele og mere end et symbolsk centrum, for den var oprindelig af vital betydning. Men i min tidligste barndom var den reduceret til et gement hul i den brolagte fratergård, lukket med et simpelt bræddelåg.

Først 1912 blev brøndens centrale beliggenhed på ny pointeret på værdig måde ved opførelsen af Martin Nyrops brøndhus, tegnet af en soraner, opført af en soraner og af frådsten, der nok skal være fra et af selve Absalons gamle stenbrud.

Som brønden ligger nu, virker den næsten som et forsøg på en undskyldning for, at man ved opførelsen af akademibygningen i 1820'erne totalt ødelagde Fratergården ved at sløjfe klostergangen. Nedbrydningen var en utilgivelig synd. Så sent som 1816 skrev soraneren Christian Molbech: »*Endnu staaer den herlige hvælvede Klostergang fra det trettende Aarhundrede i sit slags den eneste arkitektoniske Levning i Danmark, der viser hin gamle Tids Bygningsmaade i et af de største og rigeste danske Abbedier. Men hvo beskytter den for at knuses af nedstyrtende Mure? Hvo redder den fra vor Tids Bygmestres Had til alt gammelt og ærværdigt?*« En halv snes år senere var forbrydelsen sket!

Christian den Fjerdes stilebøger

Men Sorø er trods dette og mange andre smertelige tab rigt på historie, og det er altid interessant at dykke ned i de bevarede Sorø-minder. Skulle man tro, at man i dag kunne komme til at stå med de stilebøger i hånden, som 1584 benyttedes af den første discipel i dén soranske »lille fyrsteskoles«, som to år senere blev omdannet til »vor« skole? Men det kan man vitterlig. Eleven er ingen ringere end den senere Christian IV. Det første, man imponeres over, er den dengang kun 7-årige prins' sikre og tydelige håndskrift. Den opøvedes ved afskrivninger af små opdragende sentenser, som gentoges atter og atter, helt op til over 100 gange. En af dem lyder: Hør gerne den fattige og svar ham venlig og sagtmødig, red den, som sker vold fra dem, som gjøre ham uret og vær uforfærdet, når du skal dømme.

Den unge kongesøn slap bestemt ikke lettere over sin skolegang end andre dødelige. Selvfølgelig skulle han, så ung han var (7 år!), straks begynde på latinen. Det foregik på den måde, at han fik lov at improvisere små breve, som han først skrev på dansk, derpå oversatte og nedskrev han på latin. Enkelte indeholder små snusfornuftige irettesættelser af en skolekammerat, f. eks. bebrejder han en dag den »unge Friis«, at han ikke har hørt efter prædiken i kirken, en anden gang, at han ikke »står« stille til bords.

I Sorø fik prins Christian lagt grunden til sin uddannelse, og man kunne lidt ondskabsfuldt tilføje: og spiren til sin madglæde, for faderen havde beordret, at der hver middag

og aften skulle koges ham ti retter mad, deraf 3-4 »synderlig velkogt«.

Desværre udbrod der en smitsom sygdom, så opholdet kun kom til at strække sig over godt et halvt år.

Når Frederik II havde tænkt sig Sorø som det sted, hvor hans sønner skulle have deres skolegang, var det ikke mindst, fordi han selv i forvejen nærrede stor kærlighed til Sorø. Her havde han i mange år haft et lille privat tilflugtssted, »Kgl. Majestæts Lysthus« kaldet, hvor han træt af regeringens byrder kunne trække sig tilbage og i Sorøs vidtstrakte skove dyrke jagstens glæder.

Den lille fyrsteskoles blev altså spiren til Frederik II's i 1586 oprettede Kgl. Frie Skole i Soer, som trods omformninger gennem tiderne stadig er vor skole.

Frederik II's mindesmærke

Jeg kan i den sammenhæng ikke lade være med at minde Soransk Samfund om, at der nu kun er 8 år tilbage inden 400-års jubilæet, og til den tid må der sættes Frederik II det mindesmærke, vi skylder ham, og som man med års mellemrum har talt om i al den tid, jeg kan huske. Opgaven kan ikke være så vanskelig. En afstøbning af den eksisterende smukke buste af kongen opstillet i det anlæg, der markerer klostrets vestfløj, hvor kongen havde sine privatgemakker, ville være et værdigt minde.

Christian IV nærrede samme varme følelser for Sorø som faderen, og det akademi, han 1623 oprettede, lagde han da også i Sorø. Han omformede akademiet, hans »datterlil« med megen kærlighed og sendte ikke færre end 6 af sine sønner til akademiet. Det blev en af Sorøs glansperioder. Men riget fattedes penge. Kun en snes år efter Christian IV's død måtte akademiet lukke. Dets hofmester, *Jørgen Rosenkrantz*, der selv var gammel soraner, kæmpede som en løve for at bevare det. En tid betalte han selv dets drift, men gik så fallit, skønt man skyldte ham langt mere end 10.000 rdl. Man tog et epitafium, han (som skik ofte var) selv havde ladet påbegynde, i pant for gælden. Hvor urrest! Først længe efter hans død blev dets rester opsat i kirken. Men midterfeltet er en gabende tom flade. Kunne man ikke råde bod på denne uværdige behandling af hans eftermæle og i det mindste indmejsle *Jørgen Rosenkrantz's* navn og data på epitafiets midterplade og nogle ord om denne gode soraners uselviske handlemåde.

Jeg har her nævnt et smukt eksempel på en gammel soraners kærlighed til Sorø i en virkelig kritisk periode.

F. J. Dauw og Johan Bülow

Den formodning, jeg har fremsat, at stedets atmosfære spiller en væsentlig rolle for en gammel soraners tilknytning til Sorø, finder jeg bekræftet i en soranerskabne fra 1720'erne. Det var en anden skæbnetime, hvor skolens forhold var så elendige, at det medførte

dens lukning i 1737. – Men dette til trods kunne den senere Samsø-præst *Frederik Johan Dauw*, der besøgte skolen i disse år, rørende tale om sin store kærlighed til Sorø »min ungdoms og studeringers sted«. Ja, han var så fængslet af stedet og dets historie, at han senere anvendte en stor del af sit liv til at indsamle et omfattende, virkelig enestående stof til en bog om Sorø's historie. Bogen kom ikke, men heldigvis er det uvurderlige kilde-materiale bevaret på Det kongelige Bibliotek.

Også en af Sorø's gode sønner fra *Frederik V's* akademi vil jeg nævne her: mæcenen *Johan v. Bülow*. Han blev kronprins *Frederik (6. tes)* opdrager, men var, da han kom til Sorø, en ganske ukendt og ludfattig ung adelig. Han siger i nogle selvbiografiske fragmenter: »Med vemod og øm og inderlig taknemmelighed i sjælen forlod jeg stedet, og aldrig har jeg tænkt på det uden med glæde. Enhver især af de herrer professorer skylder jeg tak for deres yndest og godhed, som de uafbrudt beviste mig«. Læg mærke til, at Bülow giver udtryk for nøjagtig det samme, som jeg nævnte, at min klassekammerat fandt karakteristisk for *vore* lærere i Sorø, at de alle som én bekymrede sig om os. Vi vedkom dem. Bülow's kærlighed til Sorø gav sig det smukkeste udtryk, idet han før sin død testamenterede det ny *Frederik 6.s* akademi i Sorø sin enestående fine og kostbare bogsamling og en stor del af sit arkiv.

Jo, der er vidnesbyrd nok om, at også de ældste gamle soranere værdsatte deres skole, og fra de sidste 150 år er eksemplerne legio. Alle årgange af *Soraner Bladet* vrimler med erindringer, der vidner om dette faktum.

Og nu Soranere af 1978

Og nu jer soranere af 1978, som har forladt skolen og i ét nu er blevet gamle soranere. Der skal nok herske forskellige meninger hos jer om, hvad I har fået ud af Sorø-årene. Nogle siger måske skolen farvel med en vis lettelse, andre måske med nogen vemod. Hvordan det er, lad årene gå: Mindet vel lader som ingenting, er dog et lønligt kildespring.

I har i øjeblikket andet at spekulere på end dette spørgsmål. I har sunget *Hauchs* sang for sidste gang som elever i Sorø. I er draget bort, tiden er udrundet!

Man siger, at ungdommen har det svært i dag, og guderne skal vide, at det er rigtigt. Arbejdsløshedens spøgelse truer uhyggeligt mange, og det er desværre ikke mindst katastrofalt for ungdommen. Hvad skal unge udanne sig til med en rimelig chance for ikke at stå arbejdsløse den dag, uddannelsen er færdig? Og kan man i dag overhovedet komme til at uddanne sig til det, man gerne vil? Der kan i sandhed være grund nok til spekulationer. Kan det være nogen trøst, at det har set galt ud før? Næppe, for det er i dag, det drejer sig om, og det er værre nu. Selvfølgelig må man så glæde sig over, at ingen lider nød eller sulter i dag, for vi lever jo i et vel-

færdssamfund, hvor der er skabt social tryk-
hed, der omfatter os alle.

Er det så en trøst, at vi materielt set aldrig har haft det så godt som i dag? Jeg er bange for, at den trøst er det så som så med. Den trykthed, det er at vide, man har et sikkerhedsnet under sig, kan komme til at virke stik modsat hensigten og direkte blive en fare for svagere sjæle.

Et kendetegn for ungdom har alle dage været, at den vil prøve kræfter, og når den så ikke får noget at rive i, men i stedet bliver henvist til understøttelser, så kommer den unge – såvel som enhver arbejdsløs såre let til at føle sig overflødig, ja snydt – og så er der kun et hanefjed til, at man lader stå til og af sikkerhedsnettet gør sig en behagelig hængekøje: Lad så bare samfundet betale. – Men kommer man så vidt, da har man sat sin egen værdighed over styr.

Det er den frygtelige undskyldning, at det i dag er lige ved at regnes for den naturligste sag af verden. Jeg ved godt, at jeg her istemmer en almindelig klagesang, men jeg tror faktisk, enhver af os »selvoplever« ikke ét, men mange eksempler på denne tendens. Derfor må der råbes vagt i gevær.

Jeg forstår, det må være svært, hvis man får følelsen af, at der ikke er brug for en. Følgen kan virkelig blive, at man kun får øje på de negative sider ved tilværelsen, ender i passivitet og til slut gør oprør mod alt og alle. Dette gælder viselig heller ikke ungdommen alene, det er blevet en farlig tendens i hele samfundet – her som i alle lande.

Vi har vænnet os til at tro, at frihed er noget helt selvfølgeligt. Det er det bare ikke. »Frihed er bedre end noget guld«, sådan har gamle broder *Niels* i Sorø kloster udtrykt det i *Rimkrøniken*. Han har vidst, at frihed var en kostelig gave. Men forbavsende mange glemmer det, skønt vi ser, hvad der foregår i visse lande, hvor det at tænke, tro og tale er strafbart, og hvor man får dikteret, hvad man skal mene.

Ingen af os fødes med et kompas i hånden, og vor vej gennem livet må derfor blive noget af et krydstogt. Jeg håber, at I har taget rigelig ballast ind her i Sorø, så skuden er sødygtig. Gode ønsker vil følge jer på jeres færd. Enhver har vel på sin livsrejse et mer eller mindre udtalt håb om undervejs at finde lykken i tilværelsen, hvad så lykken ellers er. Man plejer at sige, den er en løjerlig gråspurv, men så siger vor soranske klosterbroder *Niels* det alligevel bedre: *Lykken hun er en underlig trolld*, for der er noget trolderi forbundet med lykken. Tænk blot på, at næppe nogen i virkeligheden kan forklare, hvad lykke er. Hver især mener vi noget forskelligt med begrebet, uden nærmere at kunne definere det. Der er nok to grundbetragtninger. Dels lykken ved opfyldelsen af en drøm, man nærer, dels den ganske uventede lykke, der kommer som et stjernesud og kun opleves i ét nu, men dog lever i erindringen livet igennem som et lønligt kildespring. Det er den lykke, man føler sig udmærket af skæbnen ved at ople-

ve. Den melankolske romantiker siger: »Dort wo Du nicht bist, dort ist das Glück«. Nærmest modsat har Thorkild Bjørnvig følt, at lykkens forudsætninger er: *med vished at føle og sikkerhed at vide, man er, hvor man skal være*. Jeg tror, Bjørnvig her har fat i noget væsentligt. Leonardo da Vinci bruger ikke det luftige ord: lykke. Han taler om, at den gode Gud sælger os alle ting, og at prisen er vor møje, og på samme linie ligger Karen Blixen, der lader en af sine personer sige: Af alle livets veje leder én kun ind til lykken, dens navn er pligt. Men man skal nu slet ikke jagte lykken, den er af så luftigt et stof, at den ikke lader sig indfange, og den er uforklarlig som livet selv. Hvordan vi end gebærder os, så får hver enkelt tildelt sin skæbne, og vi må lære at tage den, der pålægges os – og bære den med værdighed.

Den gamle filosof Epiktet siger et sted: Husk, at du optræder i et skuespil. Hvad det handler om, og om det er langt eller kort, det bestemmer teaterdirektøren. Forlanger han, du skal spille tigger, så må du også udføre den rolle med talent. Du har kun at spille den rolle, du har fået, at vælge den tilkommer en anden. Vi hører de samme toner hos Karen Blixen: Hold forfatterens idé klar, ja før den ud i dens yderste konsekvens.

Måske kan det være vanskeligt at godtage denne opfattelse. Men en forfatter som Saint Exupéry finder god mening i den. Han siger: Hvis den, der beskedent vogter nogle få under stjernerne, bliver sig sin rolle bevidst, vil han opdage, at han er mere end en tjener. Han er en skildvagt, og hver eneste skildvagt er ansvarlig for hele riget.

Lad mig indskyde, at når jeg på det sidste har valgt at citere så mange kloge mennesker, så er det ikke for at prale af en belæsthed, som bestemt ikke er mig, men for at lade disse kloge forfattere selv komme til orde i disse citater, som jeg finder har noget væsentligt at sige os – selv i en behårdet tid som vor.

Til slut endnu et citat. »I »Vejene omkring Pisa« sammenligner Karen Blixen vort liv med en mosaik, som skaberen fylder ud, stykke for stykke, og så udbryder hun: *»Havde jeg bare straks set denne lille kostelige juvel som midtpunktet deri, da ville jo det hele mønster være gået op for mig, og jeg havde ikke gang på gang slået det i stykker og givet Herren så meget at gøre med at sætte det sammen igen«*.

Jeg ønsker for jer unge, at I kan undgå at forkludre jeres mosaik, og at I accepterer mønstret, selv om det måtte se jer lidt broget ud – og gid så Sorø-tiden i mosaikken må fremtræde med lyse og klare farver.

Uendelig meget kan synes os meningsløst, medens vi oplever det, det er vilkårene. Livet skal leves forlæns, men forstås baglæns, siger Søren Kierkegaard.

T. Gl.

Nekrolog

VIGGO THORLACIUS-USSING (S 1909)
9. januar 1891–29. september 1978.

Ved kunsthistorikeren og museumsmanden, dr. phil. V. Thorlacius-Ussing død er et rigt livsværk i kunstens tjeneste afsluttet.

Efter studentereksamen arbejdede Thorlacius-Ussing i en årrække på Statens Museum for Kunst, og han var i et halvt århundrede leder af Kunstakademiets fotografisamling. Sin manddoms gerning ydede Thorlacius-Ussing som medlem af Ny Carlsbergfondets bestyrelse, hvis formand han var i 15 år. Han var i en periode også formand for Glyptotekets bestyrelse og bestred adskillige andre hverv i kunstens og museernes verden samtidig med at være en flittigt forfatter af bøger, afhandlinger og artikler. Der er på dette sted særlig grund til at erindre om hans arbejde for Den Holbergske Stiftelse Tersløsegaard.

Ved sin stærke personlighed – hvori indgik en ikke ringe myndighed og stædighed – og med den flid og samvittighedsfuldhed, der tillige var karakteristisk for hans virke, prægede Thorlacius-Ussing alt, hvad han beskæftigede sig med. I kraft af Ny Carlsbergfondets stilling som uundværlig støtte ved mange kunstindkøb, fik han stor indflydelse på museernes anskaffelser, men det kunne aldrig drages i tvivl, at han var i besiddelse af et alsidigt og kvalitetsbetonet syn på kunst, også den moderne.

Thorlacius-Ussings navn vil altid være knyttet til Kunstmuseet i Sorø – der blev skabt efter en udstilling, som Soransk Samfund arrangerede i forbindelse med skolens 350-års jubilæum i 1936. Han var fra starten med i tilrettelæggelsen af Kunstmuseet, og lige til det sidste nød det godt af hans erfaring og slid. Når museet nu i smukke omgivelser og med en righoldig og værdifuld kunstsamling er i stand til at løse sin opgave i dansk kulturliv, er dette i første række takket være Thorlacius-Ussings indsats. Lige som han stedse holdt forbindelsen vedlige til sin skole, således ville han heller ikke slippe Kunstmuseet i Sorø.

Vi har mistet en retlinet personlighed og en respekteret soraner.

O. Perch Nielsen (S 50).

Soranerfrokost

d. 7. september 1978

Dette her bliver et af de mere lette referater at skrive, for det viste sig, at Kann Rasmussen havde truffet aftale med Ranvig (den nye redaktør ... jeg ved ikke, om han staves med »eu«? ...) om, at hans jubilæumssnak om det »Müllerske legat« skulle komme selvstændigt i bladet.

Så jeg kan egentlig indskrænke mig til at fortælle, at vi var 20 til stede i alt; at Krog-Meyer (S 18) kom med en versificeret hyldelse til formanden (der er født det år, K-M blev student), jeg kunne også harcelere over, at samme K-M har anlagt sig skæg (hvidt og værdigt). Men jeg synes egentlig, at fremmødet er vigtigere; formanden (S 1937) påpegede i sin velkomst, at vi var af forskellige grupper: damerne - dvs. Ellen Vibeke Jensen (S 13), Karen Raft (S 22) og Marie Elkjær Rasmussen (også S 22); jeg kom til at dumme mig og mente selvfølgelig, at Karen Raft havde været så tit til soranerfrokoster (i den grad hører hun til i alt soransk!); selv påstod hun det modsatte! Så nævnte Taarnhøj de unge, dvs. Thomas Rasmussen (S 75 og nyt bestyrelsesmedlem), Prip (S 76) og benjamin'en Jølver (S 78).

Så nævnte vor formand også æresmedlemmerne, hvoraf der så sandelig var 4 til stede: foruden Ellen Vibeke J. og Kann Rasmussen strålede både Krog-Meyer (R 09) og Clausen (S 25) med deres rosetter. Jeg håber, at man lægger mærke til, i hvilken grad det med hensyn til familien Krog-Meyer er nødvendigt at sætte årgang på, så man ved, hvem man taler om, og i hvilken generation man befinder sig!

Men ellers var vi: som den ældste (efter årgang) Warrer (1907), skarpt forfulgt af Palslev (S 08), Mackeprang (S 13), Suhr (S 14), Hastrup (1920), Brorson (S 21), Dégn (R 21), så kommer der et langt stykke med ingenting indtil undertegnede (S 40) og Hermansen (S 50) ... det var da vist 20 i det hele, spændende over næsten $\frac{3}{4}$ sekel.

Jeg havde undtagelsesvis ikke fået flyttet alt pligtarbejdet væk fra torsdagen, så jeg måtte gå som den første og kan derfor intet berette om nachspiel m. m. N.Sx.

Soranerfrokost

d. 5. oktober 1978

Det var rigtignok mange, der ville høre Jørn Ahlers (S 36) tale om sit makrokosmos, ialt 22, deraf 4 æresmedlemmer: Ellen Vibeke Jensen (S 13), Krog-Meyer (R 09), Kann Rasmussen (S 22) og Clausen (S 25). Formanden Taarnhøj (S 37) bød velkommen, vi lod skolen levé og sang Hauchs vers (det var så-mænd ikke værre, end det plejer!).

Efter en stund, hvor vi roligt kunne gøre os til gode med det fremsatte og opsupplerende tag-selv-bord, der meget rimeligt koster

41 kr., og tage mere beskedent til pilsnerne af den eksorbitante pris 9,50!! gav Taarnhøj ordet frit til korte bemærkninger. Det lod Saxtorph (S 40) sig selvfølgelig ikke sige 2 gange, men måtte berette om, at han havde været nede på skolen fornyligt at holde foredrag (mærkeligt nok om kalkmalerier) og havde haft den særligt frydefulde fornemmelse, det er at stå på talerstolen i den godt fyldte festsal.

Hammerich Damm (S 39) havde flyttet sine teltpæle fra Skive til Esbjerg, men begge steder var der et påfaldende stort antal gammelsoranere mellem de lokale læger. Han vedkendte sig et gammelt løfte om at komme og tale om ægyptologi en dag, men lige nu efterlyste Hammerich en gammelsoraner, der vidste nok om astronomi og astrofysik til at forklare, hvad »de sorte huller« i verdensrummet egentlig var for noget. Henningsen (også S 39) trak ham skydsomt ned på jorden igen ved at henvise til det gode værtshus i Bath »The Hole in the Wall«, denne næsten demonstrative afdramatisering er altså stadig typisk for Henningsen. Kann Rasmussen havde i øvrigt forklaringen på rede hånd: de sorte huller skyldtes en regnefejl hos Einstein og kunne ellers henvise til Per Draminsky. Desuden har vi blandt skolens gamle elever den fremragende astronom, dr. phil. Hans Rasmussen, der ved alt om kometer.

Ahlers blev præsenteret som frokostens højdepunkt, men var selv lidt bange for, at det snarere skulle blive lavpunkt. Det viste sig nu ubegrundet! En da vist lykkelig dumpen til 1. del af juridisk eksamen havde fået ham til at rejse til Amerika og studere de samme emner under nye former og i nye lande - og da det var overstået, kom han tilbage i 39 og tog 1., 2. og 3. del på tre år! Man siger, at udenlandsrejser modner.

Så blev han embedsmand; og det var sjovt og spændende, så længe det foregik udenrigs, men da man ville putte ham på kontor herhjemme, så måtte han væk at prøve noget andet. Og det er han blevet ved med, stik imod hvad man ellers regner typisk for jurister. Han har været advokat hos Robert Mikelsen og tager gerne en straffesag i ny og næ, formentlig for at holde sig i øvelsen; engang imellem gæsteforelæser han på polyteknisk læreanstalt og på universitetet, men især beskæftiger han sig med datalogi, dvs. at putte alle Danmarks love på EDB-bånd, så man i løbet af 10 min. kan finde alt om »myndighed« f. ex. Hvad hans kolleger udi advokatstanden siger til det, vides ikke.

I øvrigt var der til stede: Palslev (S 08), Mackeprang (S 13), Suhr (S 14), Dégn (R 21), Ragnhild Hoffmeyer (25), Fink (S 27), Waagstein (S 31), Rantzau (R 37), Wollenberg (S 60), Johansen (S 62), Drusebjerg (S 65) og som Benjamin ... Prip (S 76).

Jeg skulle til lærermøde og trykkeren have dette med posten i morgen, så jeg ved ikke noget om evt. nachspiel.

N. Sx.

Tersløsegård

»Den Holbergske Stiftelse Tersløsegaard« beder gamle soranere om støtte til driftsudgifter i form af gaver, der kan fradrages i den skattepligtige indtægt.

Ludvig Holberg købte i 1745 Tersløsegaard, hvis bygninger på dette tidspunkt var ret nye; men gårdens historie går tilbage til Esbern Snare, idet den menes at have tilhørt dennes svigersøn, Anders Knudsen Grosøn. I tidens løb har den tilhørt slægterne: Grubbe, Bølle og Brahe. Den indgik som en del af Baroniet Holberg, som Ludvig Holberg testamenterede til Sorø Akademi. Holberg drev selv landbruget og boede sine sidste somre på gården: »Glad ved at gøre en Borgers Gerning: at ordne et Urede og bedre Bondens Kaar«.

Efter Holbergs død bortsolgtes jorden efterhånden, og gårdens bygninger forfaldt mere og mere. Der blev fra forskellig side og navnlig af tidligere elever på Sorø Akademi Skole ved flere lejligheder gjort en betydelig indsats for at bevare gården. I 1905 blev den købt af en komite, hovedsagelig bestående af gamle soranere, som ved en indsamling skaffede de fornødne midler til dens istandsættelse under ledelse af soraneren, arkitekt *Martin*

Nyrop (1865). Komiteens mål var at sørge for at opretholde Tersløsegaard som et værdigt minde om Ludvig Holberg.

Gården ejes nu af en selvejende institution: »Den Holbergske Stiftelse Tersløsegaard«, hvis bestyrelse og forretningsudvalg – hvori sidder flere gamle soranere – har sat sig det samme mål, som ovennævnte komite satte sig.

Det er lykkedes inden for de sidste 3-4 år påny at istandsætte og restaurere Tersløsegaard, hvad der i høj grad var tiltrængt. Pengene hertil er tilvejebragt ved stor offervilje fra private og fra mange private fonds uden for den soranske kreds, ligesom også det offentlige har ydet tilskud.

Tersløsegaards driftsindtægter er imidlertid minimale og kan ikke uden videre forøges i takt med inflationen. Det store problem er derfor at klare stiftelsens driftsudgifter. Stiftelsens bestyrelse vil derfor nu appellere til den soranske offervilje, som kendes fra mange andre tilfælde, om støtte til gårdens drift.

Undertegnede vil gerne overveje at yde et bidrag til driften af Tersløsegaard og beder om en opringning på telefon nr. _____, så vi kan drøfte sagen.

Dato:

Navn:

Adresse:

Mange – måske navnlig lidt ældre – gamle soranere føler utvivlsomt, at det har været lidt af et privilegium at have været elev på Sorø Akademis Skole, og at de derfor har grund til at være taknemmelige. Denne taknemmelighed bør også udstrækkes til fader Holberg, thi uden hans testamentariske bestemmelser om Baroniet Holberg, havde Sorø Akademis Skole næppe eksisteret i vore dage – i hvert fald ikke i den skikkelse, vi kender.

Gaver er fradragsberettigede

Tersløsegaard kan modtage gaver med den for giveren behagelige virkning, at gavebeløbet kan fratrækkes i den skattepligtige indkomst. Dette kan gøres på flere måder. Man kan give et engangsbeløb op til 1.100 kr. Beløbet minus 100 kr. kan fradrages efter ligningslovens paragraf 8 A. Det forudsætter dog, at man ikke har givet lignende beløb til anden side. Men en for Tersløsegaard meget bedre løsning er udstedelsen af et gavebrev, der tilsiger gården en årlig støtte, der naturligvis ophører ved død, og som kan begrænses til 10 år. Her er der ingen begrænsning for den årlige gaves størrelse, og den kan fratrækkes fuldt ud i hvert års selvangivelse.

Tersløsegaard har allerede nogle få sådanne gavebreve fra gamle soranere, og vi håber meget, at flere vil hjælpe på denne måde. Vi er parate til at assistere ved udformningen af de nødvendige skrivelser.

Vi beder interesserede udfylde og frankere nedenstående brevkort adresseret til Tersløsegaard, så vil en af bestyrelsens medlemmer straks sætte sig i forbindelse med de pågældende. Man kan også ringe til Tersløsegaard: (03) 56 43 84 og få kontakt på den måde. Eller endnu bedre: man kan besøge Tersløsegaard og bede foreviser Ove Gils skaffe kontakt.

Men hvad enten man vil yde økonomisk støtte eller ej, så opfordrer vi gamle soranere til at besøge Tersløsegaard, som nu fremtræder så smuk som nogensinde. Der er adgang til at bese de holbergske mindestuer i perioden 1. april til 31. oktober. Hverdage – dog ikke tirsdage – er disse åbne for publikum mod en beskedent entre kl. 10–11 og kl. 14–16. Søndage kl. 9–11 og kl. 14–18. Den elskværdige foreviser, kunstmaler Ove Gils, er dog også uden for disse tider – om han da ellers er til stede – villig til at modtage gæster i mindestuerne. En del af haven er også tilgængelig. *Poul Andersen (R 1925).*

Til ovenstående indlæg og anmodning om gaver til Tersløsegaards drift vil Soransk Samfunds bestyrelse føje sine varmeste anbefalinger.

Som det tidligere har været beskrevet i Soraner-Bladet, skylder vi gamle Soranere megen taknemmelighed til dem, der har taget initiativet til og udført det store arbejde ved restaureringen af Tersløsegaard. Denne restaurering er, som det fremgår, fuldstændig betalt ved mange offervillige menneskers hjælp. Det ville derfor være bittert, hvis Holbergs gård igen skulle forfalde, fordi der mangler økonomiske midler til den daglige drift. En del får man naturligvis fra besøgendes entre, og endnu mere fra de boliger, der er udlejet på gården. Dette er imidlertid ikke tilstrækkeligt, og det er derfor bestyrelsens håb, at mange gamle soranere vil følge opfordringen om økonomiske bidrag. Når alt kommer til alt, er det måske morsommere at indsende sine penge til et formål, man sympatiserer med, end at fylde dem i Kildeskattedirektorets bundløse kasse. *Palle Taarnhøj.*

Den Holbergske Stiftelse Tersløsegaard

Tersløse

4293 Dianalund

Kostskoledrengenes karriere

Hvordan er det gået elever fra Herlufsholm Sorø og Stenhus?

Af E. Steen Andersen.

Der er ret så delte meninger om de traditionsrige kostskoler, hvortil kun drenge indtil for få år siden havde adgang.

– Snobbeskoler – fnyser mange, men givetvis ikke tidligere elever. For langt de fleste gamle kostskoledrenge husker skolen og kammeratskabet med en vis stolthed og glæde. En erindring, der for uindviede måske kan sammenlignes med f. eks. soldaterkammeratskabet uden dog at være helt det samme.

Det er vanskeligt at afgøre, om studenterne fra Herlufsholm, Sorø Akademi og Stenhus bliver mere fremtrædende samfundsborgere end andre. Den officielle fortegnelse over prominente personer – Kraks Blå Bog – indeholder biografier af i alt 323 studenter fra de tre kostskoler, der således udgør lidt over 4 pct. af bogens i alt små 8.000 biografier, medens de kun repræsenterede under 1 pct. af alle elever, der forlod samtlige landets skoler i de pågældende år og ca. 4 pct. af alle studenter. Sammenligninger er næsten umulige, bl. a. fordi Kraks Blå Bog omtaler personer med an-

den grunduddannelse end studentereksamen, ligesom både mænd og kvinder er omtalt.

Men hvordan ser gamle kostskoledrenge selv på skolens påvirkninger og indflydelse på karrieren?

Management har spurgt direktørerne Niels Arnstedt, Niels Jørgen Kaiser og Leif Nørgaard som repræsentanter for henholdsvis Herlufsholm, Stenhus og Sorø Akademi. De tre direktører var enige om, at opdragelsen og påvirkningen fra kostskolemiljøet havde præget dem positivt. De fandt først og fremmest kostskolen karakterdannende, den lærte dem større selvdisciplin og sikkerhed, end man finder hos jævnaldrende. Alle tre havde tydeligt kunnet mærke kammeratskabets betydning i erhvervslivet ved omgangen med kunder og andre forretningsforbindelser.

Men der var også tale om særstandpunkter.

Leif Nørgaard, civ. ing. og direktør i Dansk Standardiseringsråd, student fra Sorø 1951:

– Jeg tror dog, at kostskoleformen knægt kreativitet og fantasifuldhed. Det er jo en kendsgerning, at Sorø Akademi i tidens løb har udklækket få geniale, men til gengæld mange gode danske samfundsborgere.

Niels Jørgen Kaiser, læreruddannet, direktør i Tivoli og student fra Stenhus 1950, imødegik stærkt Leif Nørgaards synspunkter.

– Kreativitet og idérigdom ødelægges ikke af kostskolemiljøet. Selve kostskoleånden, herunder sammenholdet mellem eleverne, er af ualmindelig stor betydning også senere i livet.

Karrieren for 323 tidligere kostskoledrenge med biografier i Kraks Blå Bog.

	Herlufsholm		Sorø Akademi		Stenhus		Total	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Direktører	14	29,2	23	47,9	11	22,9	48	14,9
Andre off. ansatte*	40	35,7	58	51,8	14	12,5	112	34,7
Professorer	14	42,4	17	51,5	2	6,1	33	10,2
Advokater	13	52,0	11	44,0	1	4,0	25	7,7
Læger	12	30,0	21	52,5	7	17,5	40	12,4
Ingeniører	2	22,2	7	77,8	–	–	9	2,8
Officerer	3	33,3	4	44,5	2	22,2	9	2,8
Adelige	5	18,0	3	10,7	11	39,3	19	5,9
Andre**	10	35,8	9	32,1	9	32,1	28	8,7
Samlet fordeling	113	35,0	153	47,4	57	17,6	323	100

* Rektor, fængselsinspektør, politimester, antikvar, dommer, sekretær, afdelingschef, ambassadør, kommissioneret i Landbrugsmønstret, statsskovrider, biskop, provst, kommunaldirektør, amtsinspektør, forstander, ekspeditionschef, bibliotekar, museumsinspektør.

** Redaktør, arkitekt, filminstruktør, forlagsboghandler, købmand, plantageejer, folketingsmedlem, forfatter, teatermaler, teaterdirektør, gårdejer, keramikker.

Fødselsdage i november 1978

3. Forstkandidat Georg Løwe (f. 1918), Gl. Kjærgaard Mølle, 8600 Silkeborg.
5. Forlagskonsulent Regin Dahl (f. 1918), c/o Brønnum, Kongevejen 75, 2840 Holte.
5. Teatermaler Helge Refn, (f. 1908), Hundesøvej 2 C, 2820 Gentofte.
8. Salgschef Bjørn B. Brunstad (f. 1928), Humleparken, Teglgårdsvej 545 st., th., 3050 Humlebæk.
8. Knud Lindgaard (f. 1928), 448 Iliwahi Loop, Kailua, OAHU, Hawaii, 96734 USA.
10. Lærer Erik Kås Nedergård (f. 1908), Kystbakken 3, 4400 Kalundborg.
14. Læge Niels Andreasen (f. 1918), Ved Stranden 145, 8250 Grenå.
17. Ingeniør Svend Hansen (f. 1898), Ved Eltham 5, 2900 Hellerup.
22. Fabrikant Bent Bredahl Hansen (f. 1928), Hasselvej 11, Frederiksberg, 4180 Sorø.
24. Professor, dr. med. Mogens A. Schou (f. 1918), Syrenvej 4, 8240 Risskov.
25. Civilingeniør Gerhard Crone (f. 1918), Bregnerødvej 78, 3460 Birkerød.
27. Læge Chr. Johs. Knudsen (f. 1903), Adolphsvej 56, 2820 Gentofte.
29. Gartner Knud Høfler (f. 1893), c/o mrs. Ratenke, 2208 Elmira, Aurora, Colorado, USA.
30. Maskinmester Ove E. Schrøder (f. 1908), Kildebakkegårds Alle 90 B, 2860 Søborg.

Kostskoledrengenes karriere (fortsat)

Det har jeg erfaret gang på gang, når jeg skulle forhandle med andre studenter fra Stenhus og startede ud fra et helt andet grundlag, end man ellers ville have gjort. Jeg var i min elevtid redaktør af skolebladet og formand for foredragsklubben og den lokale diskussionsklub og konstaterede i dette arbejde en meget høj grad af kreativitet og fantasi blandt eleverne.

Heller ikke Niels Arnstedt, cand. jur., direktør i Ålborg Portland og student fra Herlufsholm 1939, var enig i Leif Nørgaards synspunkt om knægtelse af kreativiteten.

– Jeg mener, at kostskolemiljøet giver rimelige muligheder for individualisme hos eleverne. Men det afgørende for mig er, at lærerstaben i højere grad end på dagskoler er i stand til at bibringe eleverne mere end det daglige pensum og den daglige påvirkning. Kostskolelærernes påvirkning sker faktisk hele døgnet og indeholder i høj grad et karakterdannende aspekt.

Fra bladet »Management«.

Dødsfald

- OLAF NYGAARD (S 1924)
28. september 1905–18. juni 1978.
KAI PETER COLDING (R 1910)
11. september 1893–19. juli 1978.
HELMER RASMUSSEN (S 1924)
29. november 1906–23. september 1978.
AKSEL DAHLERUP (S 1915)
15. februar 1897–28. september 1978.
VIGGO THORLACIUS-USSING (S 1909)
9. januar 1891–29. september 1978.

Den jyske formand er den sikre bærer af den soranske tradition – og på smukkeste måde af uniformen.

Soransk Samfunds jyske afdeling

indbyder til HOLBERGFEST lørdag den 2. december 1978. Vi mødes med ægtefæller på ROLD Stor-Krø, Rebild Bakker, kl. 19 i smoking eller mørkt tøj. Der vil blive serveret middag. Vin til middagen og kaffen er inkluderet i prisen.

Årets Holbergtaler er departementschef Ole Perch-Nielsen (S 50).

Pris for deltagelse er 165,- kr. pro persona (for juniorene – de sidste 8 år – gange – dog 90,- kr).

Tilmeldelse til undertegnede senest 25. november. Værelsestilmelding DIREKTE til Rold Storkro, tlf. 37 51 00, hvor en række værelser er reserveret under mærket »Sanders«.

Erik Sanders (08) 37 19 00.

Memo

Soranerfrokost den 2. november i Frederiksberg Rådhuskælder.

Ved frokosten den 2. november vil Søren Gregersen (S 60) fortælle om »En vinter på Grønlands indlandsis«.

Soranske noter

Katastrofer kan forklares

stod der i Berlingske Tidende den 2. oktober. Den internationalt anerkendte danske forsker, civilingeniør Viggo Tvergaard (S 63) forsvarede sin tekniske doktorafhandling på Danmarks Tekniske Højskole den 12. oktober. Sikkerhed og stabilitet i platforme, skibe, fly, broer og andre mekaniske konstruktioner kan på basis af Viggo Tvergaards teoretiske undersøgelser vurderes og forklares, og det er nu muligt at afgøre, hvor stor unøjagtighed der kan tillades ved fremstilling af styreelementer i stålkonstruktioner. Den nye dr. techn.s mor er også soraner og bor i Sorø: Fru Ellen Kristine Tvergaard, født Hermansen (S 1928).

Gammelsoraner-fodbold

Årets gammelsoranerkamp blev en jævnbyrdig og underholdende kamp med mange mål. Med to mål i kampens første kvarter skød Lars Trap skoleholdet i føring, men ved klogt kontrafodbold lykkedes det »de unge« at udligne til halvløbsresultatet 2-2. Skoleholdet kom igen foran i midten af anden halvleg, og det så længe ud til, at sejren skulle gå til skoleholdet. Med to mål i kampens sidste minutter sikrede Eilif Byrnak imidlertid »de unges« 4-3 sejr.

Jens Haarlev.

I de sidste mange år har den sidste søndag i august været tilsmilet af godt vejr med strålende solskin, men sådan skulle det ikke være i år til mødet på fodboldfronten mellem skolens hold og gammelsoranerne. Faktisk stod der en strid blæst hen over banen, krydret med nogle regnbyger ind imellem. Alligevel trodsede en trofast tilskuerskare vejret for at se på dysterne, og det kan vi spillere jo kun være glade for.

Kampen mellem skolens B-hold og det ældste gammelsoranerhold fik vist ikke helt det udfald, som man havde håbet på fra skolens side, for man stillede denne gang med et stærkt mandskab. Nu spillede »de gamle« imidlertid det bedste, de har gjort længe, og vandt således med 4-2 (1-0). Kim Schaumann scorede tre gange og undertegnede én gang for »de gamle«. Ydermere var en medvirkende årsag til resultatet, at »de gamle« vandt lodtrækningen og valgte modvind i 1. halvleg, hvor B-holdet ikke havde held til at få scoret trods overvægt i spillet med gode gennemspillede angreb.

Niels Munk (S 66).

Otto Fog-Petersen (S. 32)

I/S Berlingske Tidendes bestyrelse har imødekommet en anmodning fra chefredaktør Otto Fog-Petersen, Weekendavisen Berlingske Aften, om at måtte fratræde sin stilling pr. 1. oktober. Otto Fog-Petersen vil være knyttet

til Weekendavisen indtil udgangen af december 1978.

Berlingske Tidende 27/9 1978.

Otto Fog-Petersen (S 32) er 64 år. Han har virket i det Berlingske Hus i 45 år, deraf 22 år som ansvarshavende.

Redaktør af Soraner-Bladet fra medio 1971 til medio 1973.

Jan Stage (S 56) har den 19., 20. og 21. juni 1978 haft 3 store artikler i Politiken om cubanerne i Afrika i Congo-Brazzaville, i Angolas Cabindaenklave og i Etiopien.

Pressefotograf Ivar Myrhøj (S 44) er død, 54 år gammel. Det var ham, der blev kendt i mange lande, fordi han skabte pingvinen Pondus. Efter studentereksamen studerede han jura, men sprang fra og blev i stedet pressefotograf. En vinterdag manglede Berlingske Tidende et forsidebillede, og Myrhøj fandt et motiv i Zoologisk Have, idet han lagde et gråt halstørklæde om halsen på en pingvin. Dette billede blev solgt over hele verden, og successen blev endnu større, da han fandt på at give den et rødt halstørklæde på! Tænk blot på, hvad Den Danske Bank har fået ud af den med sparebøsser, Pondussange for slet ikke at nævne Pondusbøger på mange sprog og Pondusklubben med over 300.000 medlemmer og 4 millioner pondussparebøsser. Siden 1968 var Myrhøj ansat i Den Danske Bank og redigerede Pondusposten.

Soransk Samfunds Arkiv

der beror på akademiets bibliotek, har efter Jonas Bruun arvet hans samling af Sorana, omfattende bl. a. en lang række årsskrifter, Historisk årbog for Sorø Amt i en ubrudt række og den store Sorøbog, som skal tildeles den bedste student 1979, 50 år efter at Jonas Brun selv blev student. Endelig har arkivet og biblioteket i følge lektor Ove Christensens testamente fået lov at udtage bøger, som vi mangler, af hans efterladte bogsamling, og det blev en værdifuld tilvækst til biblioteket, specielt indenfor historien.

Kai Peter Colding har også skænket arkivet sin samling Sorana.

»Blixeniana 1978«

Karen Blixen Selskabet har fornylig udsendt sin årbog »Blixeniana 1978«, som er redigeret af Hans Andersen og Frans Lasson.

Hans Andersen (S 1951), som er kultureddaktør ved Jyllandsposten, har til årbogen skrevet en interessant artikel: »Om Karen Blixen-Illustrationer« og på 32 plancher gengivet 54 sådanne illustrationer, overvejende fra omslag til de mange forskellige udgaver af Karen Blixens bøger.

Bøger for millioner

Lyng og Søn Internationalt Antikvariat er den 20. juni flyttet fra Løvstræde til Silkegade 11, hvor Poul Holms sportsforretning tidligere lå. At det gamle firma samtidigt kunne fejre sit 125 års jubilæum, gjorde den tilendbragte indflytning i de nyombyggede lokaler til en københavnerbegivenhed, der samlede mange mennesker, som glædede sig med indehaverne *Käthe og Max Girsøl* (S 65) over de gode forhold, der bydes fremtidige kunder. Det skal lige nævnes, at Herman Lynges samling af bøger om og af Holberg danner grundstammen i Holberg samlingen på Sorø Akademis Bibliotek, og at det var firmaets nuværende indehavere, der fyldte den vigtigste lakane ud i denne samling ved at skaffe biblioteket originaludgaven af Holbergs komedier for et par år siden.

Godskontor i Sorø

Stiftelsen har pr. 1. august i år oprettet et godskontor under ledelse af skovrider Jørgen Bruun i skovriderboligen ved Filosofgangen, også kaldet Fiskerhuset, og desuden er der blevet ansat en forstfuldmægtig Lindhardt Mikelsen. Godskontoret skal på Stiftelsens vegne varetage tilsynet med og administrationen af land- og byejendomme samt regnskabs- og budgetkontrol med akademihaven, kirkegården og kirken.

Ny *administrator*. Ekepeditionssekretær cand. jur. Niels Henning Clausen fra undervisningsministeriet er udnævnt i stedet for kontorchef Niels Thye, der tidligere både var formand for stiftelsens direktion og administrator. Den ny administrator kommer fast hveranden onsdag på sit kontor i Søgade.

Lægebrevkasse

Kære soranerkammerater!

I året 1907-08 i IV klasse havde klassen den gamle, særdeles afholdte overlærer C. J. Lauritzen (»Gamle Laf«). En dag kom han forpint ind til os for at kundskabsformidle regning og matematik. Smerterne fik ham dog først til at spørge os, om vi kunne tænke os at tildele ham hårde håndkantslag på den medtagne lænd. Dette indvilgede vi straks i, og han stillede sig i skråstilling foran katedret og støttede sig til det med hænderne. Vi

drenge skiftedes til at hamre løs på ham, så han til sidst blev helt mørbanket. Resultatet var så godt, at han den næste dag glad og smilende takkede os for vores indsats, for nu var alt i orden igen.

Når jeg kom til at tænke på denne gamle oplevelse, skyldes det, at et hold over lænden ramte mig selv for kort tid siden. Behandlingen med håndkantslag kom i anvendelse *med den forskel, at det udførtes af mig selv på mig selv*. Resultatet var fuldt ud tilfredsstillende.

Altså, brødre! måtte også I i påkommende tilfælde drage nytte af den her beskrevne behandling; thi da har denne skrivelse, afkom af min tanke, ingenlunde været forgæves. God bedring og venlig hilsen fra jeres raske gamle skolekammerat

*Svend Egede Glahn (R 09),
Stengården, Svebølle.*

Også andre har anvendt denne kur. Hr. Thomsens gamle elever husker tydeligt situationen fra sløjdtimerne, hvor en høvlebænk var en mere bekvem støtte for armene end katedret, når Thomsen »fik bank«, som man sagde.

(Red.)

ADRESSEFORANDRINGER

meddeles til kassøreren!
Civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10,
2860 Søborg

HENVENDELSER vedrørende:

SORANSK SAMFUND stiles til:
Overlæge Palle Taarnhøj
(Soransk Samfunds formand)
Københavns Amts Sygehus
2600 Glostrup
(02) 96 43 33, lokal 476

LEGATANSØGNINGER stiles til: SORANSK SAMFUND

Direktør, cand. jur. Svend Clausen
(Soransk Samfunds næstformand)
Amaliegade 21 A, 1.
1256 København K
(01) 13 51 05, (03) 19 12 35

SORANERBLADET: Redaktion

Svend Ranvig
Kongebrovej 28
4180 Sorø
(03) 63 08 57 (bedst 18-19)

SORANERBLADET: Administration

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30, 1302 København K.
(01) 13 86 66

Sorø Bogtrykkeri ApS
Alléen 9, 4180 Sorø
(03) 63 05 75

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK

Hovedvej 4
(03) *43 41 22

4400 KALUNDBORG

Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.

Autogården
(03)* 41 11 22

Nyt tøj til bilen

ALTIKA

Autokonfektion

Ryesgade 23

2200 København N

(01) 39 64 41

Poul & Bent Henningsen

(1939)

Storno

RADIOTELEFONER

Artillerivej 126

Telefon (01) 57 68 00

Sorø Akademis
Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med

Pindstrup Mosebrug A/s

Pindstrup

8580 Ryomgård

Telefon (06) 39 61 00

SAAB
AUTOBIANCHI
Salg-Service

Aut. SAAB forhandler

NIELS THIELE

Automobiler

STENLØSE

Tlf. (03) 17 00 72

SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ

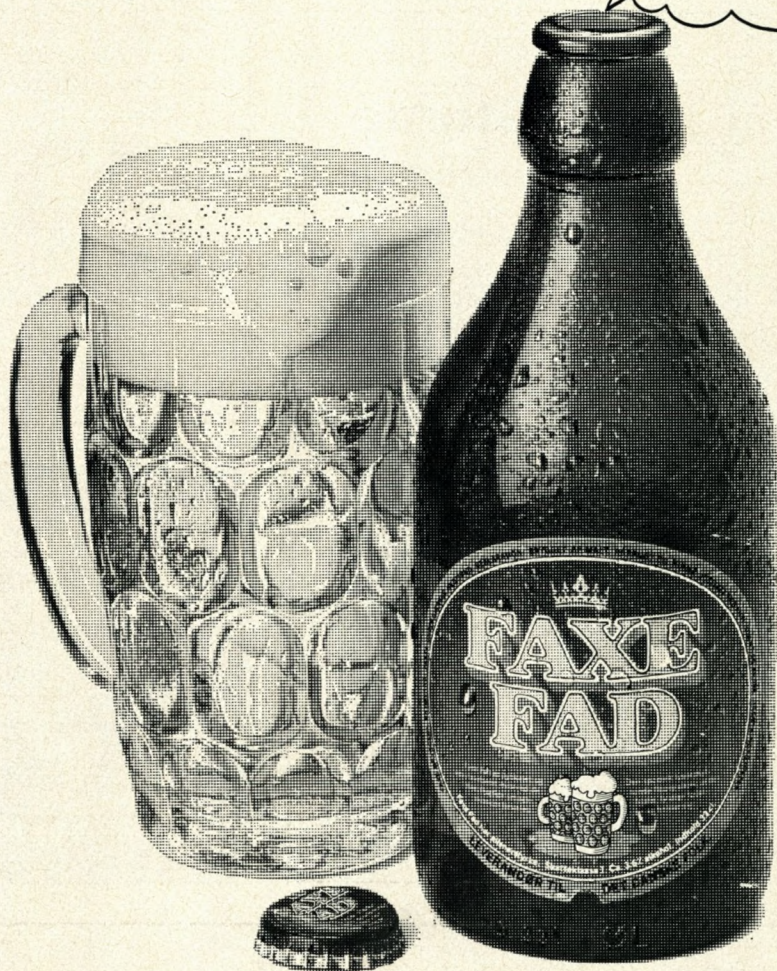
TELEFON (03) 63 00 27
POSTKONTO 6 00 71 63

THOR-VASK - NÆSTVED

TELEFON 72 25 50

Hvorfor nøjes med en almindelig pilsner, når du kan få en Faxe Fad til samme pris.

JEG ER
UPASTEURISERET.

Samme mængde og styrke som
almindelig pilsner-og samme upasteuriserede
kvalitet som Faxe Fad på dåse.

FAXE
BRYGGERI

-leverandør til det danske folk.